STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LIETUVIŲ DRAMA IR PASAULIO DRAMATURGIJOS KONTEKSTAI	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asist. dr. Neringa Klišienė **Kitas (-i):**	Filologijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario semestras	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):**

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48(+2)	80

Dalyko (modulio) tikslas		
Šiuo dalyku siekiama rengti aukštos kvalifikacijos lietuvių filologijos specialistus, suteikiant studentams tvirtus literatūros mokslo pagrindus, sistemines tradicinės ir moderniosios lituanistikos žinias ir gebėjimą analizuoti, sisteminti bei vertinti lietuvių kalbos ir literatūros reiškinius platesniuose literatūros ir kultūros kontekstuose, filologinėje ir tarpdalykinėje perspektyvoje, profesionaliai vartoti lietuvių kalbą žodžiu ir raštu, taip pat kritiškai mąstyti, savarankiškai mokytis, bendrauti ir bendradarbiauti nacionalinėje ir tarptautinėje aplinkoje. Taip pat siekiama ugdyti gebėjimą dirbti ir mokytis savarankiškai bei grupėje, analitinį, kritinį ir kūrybinį mąstymą, plėsti literatūros mokslo žinias ir gebėjimą jas taikyti, šiuolaikinės lietuvių literatūros pagrindinių reiškinių suvokimą, gebėjimą savarankiškai atlikti literatūrologinį tyrimą.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Gebės kritiškai vertinti informaciją, analizuoti reiškinius, įžvelgti sudėtines dalis ir ryšius tarp jų; gebės kelti probleminius klausimus, dalyvauti diskusijose, argumentuoti savo nuomonę.	Įtraukianti paskaita; probleminis interaktyvus dėstymas; lyginamoji analizė; praktinis Michelio Vinavero metodo taikymas draminių tekstų analizei; diskusijos. Savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, pranešimas, egzaminas.
Gebės įžvelgti teatrologinę ar/ir literatūrologinę, kultūros tyrimų srities problemą ir jai ištirti pasirinkti tinkamą empirinę medžiagą, ją sukaupti, analizuoti, sisteminti, kritiškai vertinti, naudodamiesi adekvačiais tyrimo metodais.	Įtraukianti paskaita; probleminis interaktyvus dėstymas; lyginamoji analizė; praktinis Michelio Vinavero metodo taikymas draminių tekstų analizei; diskusijos. Savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, pranešimas, egzaminas.
Suvoks ir gebės apibūdinti literatūrą kaip daugiareikšmį fenomeną, gebės paaiškinti literatūros formavimo (-si) dėsningumus ir principus, struktūrines,	Įtraukianti paskaita; probleminis interaktyvus dėstymas; lyginamoji analizė; praktinis Michelio Vinavero metodo taikymas draminių tekstų	Darbas seminaruose, pranešimas, egzaminas.

žanrines, kompozicines, stilistines, komunikacines kūrinio ypatybes ir tipus.	analizei; diskusijos. Savarankiškas skaitymas.	
Gebės būti atviri ir Lietuvos kultūros, ir kitų kultūrų pažinimui per kalbų mokymąsi, literatūros, kalbos ir kt. studijas, gebės įgyti Lietuvos ir kitų kultūrų žinių ir supratimo, gretinti skirtingų kultūrų reiškinius.	Įtraukianti paskaita; probleminis interaktyvus dėstymas; lyginamoji analizė; praktinis Michelio Vinavero metodo taikymas draminių tekstų analizei; diskusijos. Savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, pranešimas, egzaminas.

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
1. Įvadas. Michelio Vinavero metodo pristatymas: veikimo principai; sąvokos ir terminai; raktažodžiai. Parodomoji draminio kūrinio ištraukos analizė.	2		1				**3**	**5**	Antonas Čechovas, „Trys seserys“ (draminiai tekstai gali būti keičiami bendru sutarimu). Mokslinė, kritinė, publicistinė literatūra pateikiama prieš kiekvieną seminarą.
2. Antono Čechovo „Trys seserys“: emocinė kompozicija ir siužetinės informacijos perteikimas; rečitatyvinis kalbėjimas; monologų struktūra. Teminės ašys: atmintis ir jos ištrynimas, ateitis ir jos ištirpimas, nesanti dabartis, nesugrąžinamas ar ciklinis laikas, permanentiškumas ar erozija. Lyginamoji analizė: Augusto Strindbergo „Mirties šokis“.	2		4				**6**	**6**	Augustas Strindbergas, „Mirties šokis“.
3. Maurice’o Maeterlinko „Pelėjas ir Melisanda“: mitinė schema, simbolika, ritmika, draminės įtampos kūrimas. Lyginamoji analizė: Marguerite Duras „Agata“, arba „Skveras“.			2				**2**	**5**	Maurice’as Maeterlinkas „Pelėjas ir Melisanda“; Marguerite Duras „Skveras“
4. Paulio Claudelio „Apreiškimas Marijai“: draminės įtampos šaltinis, pakartojimų, leitmotyvų variantiškumas. Suvokėjo statusas. Lyginamoji analizė: Martino Crimpo „Kaime“.			4				**4**	**6**	Paulis Claudelis, „Apreiškimas Marijai“; Martinas Crimpas, „Kaime“.
5. Draminių eksperimentų ištakos: Alfredas Jarry, Guillaume’as Apollinaire’as**.** Absurdo	2						**2**	**4**	Alfredas Jarry, „Karalius Juoba“; Guillaume’as

dramaturgija. Kalbos ir sceninio kalbėjimo problema. Dialogas ir jo dinamika: opozicija, stichomatija ir pakartojimas. Sintaksė. Kontekstinė reikšmė.									Apollinaire'as, „Teiresijo krūtys".
6. Samuelio Becketto „Baigmė": nureikšminanti kalba kaip draminis pjesės vyksmas; kalbėjimo ritmika, remarkų funkcionalumas, tekstinės figūros; personažų statusų kova. Teminės ašys: egzistencijos-nebūties, kasdienybės-teatro ir kt.			2				**2**		Samuelis Beckettas, „Baigmė".
7. Eugène'o Ionesco „Karalius miršta" (arba „Kelionė pas mirusiuosius"): personažai, reikšminė asociacija, poros konfliktas.			2				**2**	**5**	Eugène'as Ionesco, „Karalius miršta"
8. Lyginamoji analizė: Kosto Ostrausko „Pypkė", Juozo Glinskio „Mėnesienoje"			2				**2**	**6**	Kostas Ostrauskas, „Pypkė", Juozas Glinskis, „Mėnesienoje".
9. Kazio Sajos dramaturgija („Maniakas", „Mamutų medžioklė", „Ubagų sala"): nuo humoro iki grotesko; potekstės reikšmė, ezopinis kalbėjimas. Lyginamoji analizė: Alfredo Jarry „Karalius Juoba".	2		2				**4**	**7**	Kazio Sajos pjesė (pasirinktinai), Alfredas Jarry, „Karalius Juoba".
10. XX a. Vakarų Europos dramaturgijos kryptys: *In-Yer-Face*. Nebylaus riksmo dramaturgija (Sarah'os Kane kūryba).	2						**2**	**5**	Martinas McDonagh, „Pagalvinis", Sarah Kane, „Psichozė 4.48"
11. Mariaus Ivaškevičiaus „Malyš": beobjektis konfliktas, tekstinės figūros. Stilistinė dramos analizė: posakiai-sentencijos; pakartojimai, leitmotyvas, kompozicinė simetrija, ironija. Draminio kalbėjimo išcentravimas. Lyginamoji analizė: Bernard'o-Marie Koltès „Negro ir šunų kova".	2		4				**6**	**6**	Bernard'as-Marie Koltès, „Negro ir šunų kova" (ištrauka), Marius Ivaškevičius, „Malyš".
12. Sigitas Parulskis, „Vienatvė dviem": pasakotojo, personažo identifikacijos būdai ir ribos. Temos, siužetinės linijos lygmuo. Metafizinės tuštumos tema. Lyginamoji analizė: Martino Crimpo „Kaimas" tematikos ir dramaturginio sprendimo aspektais.	2		3				**5**	**5**	Sigitas Parulskis, „Vienatvė dviem", Martinas Crimpas, „Kaimas"

13. Mariaus Ivaškevičiaus „Malыš“: žaidybiškumas, pastišas; tautinė ideologija ir jos dekonstravimas; teminės ašys ir siužetinės linijos lygmuo. Lyginamoji analizė: Kosto Ostrausko ir Juozo Erlicko pjesės.			4				**4**	**6**	Marius Ivaškevičius, „Malыš“; Kosto Ostrausko, Juozo Erlicko pjesės (pasirinktinai).
14. XXI a. naujausioji lietuvių dramaturgija: autoriai, tendencijos, alternatyvos.	2		2				**4**	**4**	Mindaugo Nastaravičiaus, Teklės Kavtaradzės, Daivos Čepauskaitės, Gabrielės Labanauskaitės, Dovilės Zavedskaitės arba kitos pasirinktos pjesės.
Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas							**2**	**10**	
Iš viso:	16		32				**50**	**80**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose	20 %	Semestro metu	2 balai: aktyviai dalyvauja diskusijose, argumentuotai atsako į klausimus, formuluoja problemas ir klausimus, teikia motyvuotų kritinių pastabų ar įžvalgų; 1 balas: dalyvauja diskusijose, atsako į užduodamus klausimus; 0 balų: beveik nedalyvauja diskusijoje arba praleido daugiau nei 1/3 seminarų.
Viešas detalios (2–4 fragmentų apimties) draminio kūrinio analizės pristatymas ir apgynimas.	20 %	Semestro metu	Vertinama 0–2 balais: gebėjimas aptarti konkretų dramos kūrinį, susieti jį su dramaturgijos linkmėmis, teiginius argumentuoti, iliustruojant juos pavyzdžiais, juos analizuoti, vertinti. Gerai parengta analizė turi atitikti pasirinktos analizei temos tikslus, atspindėti studentų gebėjimą kūrybiškai mąstyti bei pritaikyti paskaitų metu įsavintas sąvokas.
Egzaminas	60 %	Egzaminų sesijos metu	Egzaminą sudaro rašto darbas iš dviejų dalių: išsami pasirinkto draminio kūrinio fragmento (3-4) dalių analizė; ir išanalizuoto draminio teksto lyginamoji analizė pasirinktu aspektu (darbo apimtis – 1700-2000 spaudos ženklų). Gerai parengta draminio kūrinio analizė turi apimti 1–3 probleminius aspektus, atspindėti studentų gebėjimą analitiškai mąstyti bei pritaikyti paskaitų ir seminarų metu įsavintas dramaturgijos sąvokas. Lyginamoji analizė: pagrįstas lyginamo draminio kūrinio pasirinkimas, aptartas dviejų kūrinių lyginamosios analizės pagrindas, pateikti 2–3 pavyzdžiai teminiu, dramaturginės struktūros aspektais. Vertinama: nagrinėjamos medžiagos išmanymas, dramaturgijos problemų suvokimas ir motyvuotas jų išdėstymas, nuoseklumas, pasirinktos problemos analizė, gramatinių, punktuacijos, stiliaus klaidų nebuvimas. Vertinimai graduojami pagal aptariamos medžiagos išsamumą. Pažymys mažinamas už kalbos ir stiliaus klaidas. Vertinama 1–10 balų, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka. Gautas egzamino balas

			dauginamas iš 0,6. Rengiant pranešimą ir / ar rašto darbą, galioja akademinio sąžiningumo ir etiško darbo su GDI principai (žr. Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo gaires). Jeigu ar rengdamas (-a) pranešimą ir / ar rašydamas (-a) rašto darbą ir studentas (-ė) naudojo GDI, tai pristatydamas (-a) pranešimą arba rašto darbą, tekste privalo aiškiai nurodyti, kaip, kokiems tikslams GDI buvo naudotas. Vertindamas pranešimą ir / ar rašto darbą, dėstytojas turi teisę žodžiu ir / arba raštu patikrinti studento (-ės) darbo autorystę. Studentui (-ei) negebant paaiškinti savo pranešimo turinio arba rašto darbo teksto, negebant atsakyti į su pateiktu pranešimu ar tekstu susijusius konkrečius klausimus, galima darbą laikyti parengtu nesąžiningai.

Autorius (-iai)	**Leidimo metai**	**Pavadinimas**	**Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas**	**Leidykla ar internetinė nuoroda**
Privaloma literatūra				
Guillaume Apollinaire		„Teiresijo krūtys“		Vertimo rankraštis
Samuel Beckett	2009	*Teatras* („Baigmė“)		Vilnius: Baltos lankos
Paul Claudel		„Apreiškimas Marijai“		Vertimo rankraštis
Martin Crimp	2002	*Le Traitement* („Le Village“, vertimas lietuvių k., anglų k.)		Paris: L’Arche
Antonas Čechovas	1985	*Žuvėdra: Pjesės* („Trys seserys“)		Vilnius: Vaga
Marguerite Duras	1981	*Agatha*		Paris: Éditions de Minuit
Marguerite Duras	2016	„Skveras“	Nr. 3	*Žurnalas Teatras*
Juozas Glinskis	1990	*Mėnesienoje* („Mėnesienoje“)		Vilnius: Vaga
Eugène Ionesco	1993	*Karalius miršta: Prancūzų pjesės* („Karalius miršta“)		Vilnius: Amžius
Marius Ivaškevičius	2002	*Artimas: Pjesių trilogija* („Malыš“)		Vilnius: Tyto alba
Marius Ivaškevičius	2004	*Madagaskaras: Trijų veiksmų pjesė*		Vilnius: Apostrofa
Alfred Jarry	1998	*Karalius Juoba*		Vilnius: Baltos lankos
Bernard-Marie Koltès		„Negro ir šunų kova“		Vertimo rankraštis
Maurice Maeterlinck		„Pelėjas ir Melisanda“		https://www.dramustalcius.lt/paieska?tekstas=Pel%C4%97jas+ir#scroll_main
Martin McDonagh	1999	*The Pillowman*		PDF formatu anglų k., rankraštis – lietuvių k.
Kostas Ostrauskas	2002	*Čičinskas ir kiti* („Vaižgantas“)		Vilnius: Baltos lankos
Kostas Ostrauskas		„Pypkė“		http://www.tekstai.lt/buvo/tekstai/ostrausk/pypke.htm

Sigitas Parulskis	2006	*3 pjesės* („Nesibaigianti vienatvė dviem“)		Vilnius: Baltos lankos
Kazys Saja	1990	*Rinktiniai raštai* („Maniakas“, „Mamutų medžioklė“, „Ubagų sala“)	t. 1	Vilnius: Vaga
August Strindberg		„Mirties šokis“		www.dramustalcius.lt
Papildoma literatūra				
Patrice Pavis	1998	*Dictionary of the Theatre: Terms, Concepts, and Analysis*		Toronto and Bufalo: University of Toronto Press
Barry Russel	1998	*Theatre and Drama*		*Oxford: Brookes* http://www.brookes.ac.uk/VL/theatre/index/htm
Michel Vinaver	1993	*Écritures dramatiques / Essais d'analyse de textes de théâtre*		Arles: Babel

ATNAUJINTA: 2026-10-14